

ZAPISNIK

sa devete sjednice Anketnog odbora za prikupljanje informacija i činjenica o postupanju nadležnih državnih organa u zaštiti imovine i javnog interesa prilikom prodaje imovine Duvanskog kombinata Podgorica AD u stečaju Skupštine Crne Gore, održane 21. oktobra 2015. godine

Sjednica je počela u 10:05 časova.

Predsjedavao je Aleksandar Damjanović, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali poslanici: Branko Čavor, Milorad Vuletić, Predrag Sekulić, Danko Šarančić, Almer Kalač, Izet Bralić, Goran Tuptionja i Nik Gjeloshaj.

Odsustvo sa sjednice najavio je poslanik Velizar Kaluđerović.

Sjednici nijesu prisustvovali poslanici: Koča Pavlović i Vladislav Bojović.

Sjednici je, u skladu sa članom 67 Poslovnika Skupštine Crne Gore, prisustvovala Ana Đurnić, predstavnica NVO „Institut alternativa“.

Takođe, sjednici je prisustvovao Goran Jovetić, savjetnik potpredsjednika Vlade za ekonomsku politiku i finansijski sistem.

Rad sjednice pratili su predstavnici medija.

Predsjednik Odbora konstatovao je da postoji kvorum za rad i punovažno odlučivanje.

Za sjednicu je utvrđen sljedeći

DNEVNI RED:

-usvajanje zapisnika sa sedme sjednice-

1. Uzimanje izjava, u skladu sa Zakonom o parlamentarnoj istrazi, od sljedećih lica:
 - Vujice Lazovića, potpredsjednika Vlade za ekonomsku politiku i finansijski sistem, u trenutku uvođenja stečaja u Duvanskom kombinatu AD Podgorica i
 - Igora Lukšića, ministra finansija u trenutku uvođenja stečaja u Duvanskom kombinatu AD Podgorica.

* * *

Zapisnik sa sedme sjednice Odbora usvojen je bez primjedbi.

Sastavni dio zapisnika čini audio zapis.

* * *

Predsjednik Odbora Aleksandar Damjanović, podsjetio je da je shodno Zakonu o parlamentarnoj istrazi, na sjednici predviđeno uzimanje izjava od Vujice Lazovića, potpredsjednika Vlade za ekonomsku politiku i finansijski sistem, u trenutku uvođenja stečaja u Duvanskom kombinatu AD Podgorica i Igora Lukšića, ministra finansija u trenutku uvođenja stečaja u Duvanskom kombinatu AD Podgorica.

Takođe, podsjetio je da se pozivu za davanje izjava pred Anketnim odborom nije odazvao Miodrag Anđelić, sudija Privrednog suda u predmetu DKP-a, te da je shodno navedenom obavijestio predsjednika Skupštine Crne Gore, Ranka Krivokapića i predsjednika Privrednog suda Crne Gore, Blaža Jovanića, o navedenom. Takođe, obavijestio je prisutne da je dobio odgovor od predsjednika Privrednog suda (zaveden pod brojem 00-63-17/15-14/8), te da je isti članovima Odbora podijeljen na klupama. Ukazao je da predsjednik Privrednog suda u odnosu na dostavljeno obavještenje u odgovoru navodi: „nalazim za shodno da Vam ukažem da po mom mišljenju u konkretnom slučaju ima mjesta za primjenu odredbe čl. 4 Zakona o

parlamentarnoj istrazi". U nastavku izlaganja, predsjednik Odbora, ukazao je da se odredba člana 4 Zakona o parlamentarnoj istrazi odnosi na uslove vezane za prestanak rada Anketnog odbora, odnosno da Anketni odbor ne može raditi ukoliko je pokrenut sudski postupak povodom predmeta Anketnog odbora. Bio je mišljenja da se predsjednik Privrednog suda, umiješao kao predstavnik sudske grane vlasti, u rad zakonodavne grane vlasti, te da će dostavljeni dopis, kojim jasno poručuje da neće preduzimati nikakve mjere u smislu sudije Miodraga Anđelića, biti prosljeđen predsjedniku Skupštine, kao i da će biti sastavni dio izvještaja Anketnog odbora. Na kraju izlaganja naveo je da još uvijek nije dobio odgovore na dopise koje je uputio kao poslanik, shodno članu 50 Poslovnika Skupštine Crne Gore, predsjedniku Privrednog suda Crne Gore i Ministarstvu finansija, povodom upisa svojine nad zemljištem kod DKP-a u katastar, odnosno o tome da li je primijenjen Zakon o svojinsko-pravnim odnosima, tj. član 419 kojim se traži mišljenje da je plaćena tržišna naknada.

Takođe, predsjednik Odbora, obavijestio je lica koja daju izjave da Anketni odbor radi shodno Zakonu i Poslovniku, te da je dogovor da se svakom od lica koja daju izjave, uputi do dva pitanja sa pravom komentara, te da pitanja budu jasno i precizno definisana, kao i da odgovori, u skladu sa pitanjima, takođe, budu jasni i precizni do pet minuta, u cilju veće efikasnosti rada tokom sjednice.

Poslanik Danko Šarančić, kroz pitanja ministru Lukšiću, ukazao je da je oglas o prodaji imovine objavljen samo u jednom dnevnom listu „Pobjeda“, te da je bila samo jedna ponuda, kao i da se sve „odigralo“ u kratkom vremenskom periodu, i iskazao je stav da je i kupoprodajna cijena sporna. Interesovalo ga je da li je po mišljenju ministra Lukšića kupoprodajna cijena po kojoj je imovina DKP-a prodana „Zetogradnji“ DOO, u iznosu od 13,216 miliona eura, bila realna i jedina moguća u tom trenutku. Takođe, imajući u vidu da je g-din Lukšić potpisnik Odluke o osnivanju Novog duvanskog kombinata, interesovalo ga je šta je sa realizacijom navedene Odluke, kao i da li je tada bio upoznat sa mogućim problemima oko preseljenja fabrike, odnosno da će preseljenje koštati oko 16 miliona eura, kako je na sjednici Anketnog odbora, prilikom davanja izjave, saopštio g-din Branko Vujović, ministar ekonomije u trenutku uvođenja stečaja u Duvanskom kombinatu AD Podgorica.

Ministar finansija u trenutku uvođenja stečaja u Duvanskom kombinatu AD Podgorica, Igor Lukšić, u odnosu na postavljeno pitanje i iznos cijene koja je ostvarena prilikom prodaje imovine DKP-a u stečaju, naveo je da je percepcija vrijednosti jedno, a ponude koje se pojave na tržištu drugo, te da je u navedenom slučaju jedini ponuđač koji se javio na tenderu ponudio ono što je bila vrijednost po prethodno urađenoj procjeni, a da je ta procjena urađena po određenoj metodologiji, te da po njegovom mišljenju cijena nije odstupala od onoga što je eventualno moglo biti očekivano, a da bi svakako bilo bolje da je bilo više ponuda. U odnosu na pitanje vezano za Novi duvanski kombint, naveo je da je tada Odluku potpisao u ulozi predsjednika Vlade, te da je Vlada razmatrala i donijela Odluku sa namjerom da se iskoristi period od uvođenja stečaja do isteka roka predviđenog Ugovorom i da se izvrši preseljenje, kao i da se to uradi što efikasnije. Međutim, naveo je da je u međuvremenu nekoliko tendera bilo neuspješno u smislu da nije bilo adekvatnih ponuda. Dodao je da je u pripremi novi tender koji treba da privuče potencijalne investitore. Takođe, ukazao je da sredstva koja su, uslovno rečeno, bila sačuvana iz stečajne mase u tom trenutku nijesu bila dovoljna za preseljenje fabrike i da je bilo neophodno obezbijediti dodatna sredstva, te da je to pokušano kroz privatizacioni postupak, kako bi se došlo do investitora koji bi bio spreman da uloži dodatna sredstva, međutim, to se nije desilo. Takođe, ukazao je da je u međuvremenu postojao opšti interes da se pokuša sačuvati duvanska industrija.

Poslanik Danko Šarančić, komentarišući odgovor naveo je da je očigledno da će preseljenje fabrike koštati 16 miliona eura, te da je imovina prodana za 13,2 miliona eura, od čega je naplaćeno svega 7,2 miliona eura. Ukazao je i da je postojala procjena vrijednosti imovine DKP-a od strane komisije DKP-a u iznosu od oko 25 miliona eura, te da se u procjenama radi o višemilionskoj razlici. Takođe, uputio je pitanje g-dinu Lazoviću, da li su po njegovom mišljenju Sporazum o uslovima i načinu realizacije urbanističkog lokaliteta Duvanski kombinat u Podgorici i Ugovor o kuporodaji nepokretnosti zaključeni u skladu sa zakonom, kao i da li su se sa sadašnje vremenske distance, navedeni dokumenti pokazali štetnim po interes države Crne Gore.

Potpredsjednik Vlade za ekonomsku politiku i finansijski sistem, u trenutku uvođenja stečaja u Duvanskom kombinatu AD Podgorica, Vujica Lazović, naveo je da je, kada se razgovara o pitanjima iz oblasti ekonomije, veoma bitno pitanje vremena i konkretnih uslova u kojima se neka ekonomska odluka donosi. U odnosu na Ugovor i Sporazum naveo je da je Ugovor bio predmet interesovanja između stečajnog upravnika i ponuđača, te da je Sporazum bio obaveza Vlade i da ga je ona prihvatila iz više razloga, odnosno zato što je navedena lokacija bila definisana za drugu namjenu. Zatim zato što je to bio uslov za realizaciju Ugovora, te da je namjera bila da se u tim okolnostima stvori šansa za opstanak duvanske industrije, kao tradicionalne industrije u Crnoj Gori, kao i da se obezbijede nedostajuća sredstva za realizaciju socijalnog programa. Takođe, naveo je da smatra da su Ugovor i Sporazum sa stanovišta Vlade bili u skladu sa zakonom i svim propisima koje Vlada u svom radu poštuje. U odnosu na to da li je sa sadašnje vremenske distance donešena dobra odluka, naveo je da je moglo da se odluči da se ide u bankrot kompanije i da radnici idu kući, te da to bude klasičan stečaj, gdje se opet postavlja pitanje da li bi mogla da se dobije tolika cijena, imajući u vidu da se, kada nema ponuđača, u svakoj sljedećoj iteraciji cijena smanjuje za 10%. Pa je pitanje da li bi se sa tim sredstvima mogao isplatiti socijalni program i šta bi bilo sa duvanskom industrijom, a da bi svakako bilo dobro da je tadašnja ponuda bila 20-30 miliona eura i da je u međuvremenu mogao da se nađe dobar partner. Na kraju je zaključio da činjenica da se i poslije petog tendera ne može naći investitor govori o situaciji duvanske industrije kako u Crnoj Gori tako i u ovom regionu Evrope.

Poslanik Predrag Sekulić, imajući u vidu uzete izjave lica u dosadašnjem toku rada Anketnog odbora, iskazao je mišljenje da nema dilemu da je od strane državnih organa i Glavnog grada sve urađeno u skladu sa zakonom, te da je sve rađeno u interesu zaposlenih i interesu očuvanja industrije u Crnoj Gori. Takođe, naveo je da je Vlada od 1996. godine pokušavala u više navrata da privatizuje DKP, odnosno da nađe strateškog partnera kako bi sačuvala duvansku industriju u Crnoj Gori, kao i da je činjenica da je 2002. do 2010. godine prisutna akumulacija dugovanja DKP-a, posebno akumulacija dugovanja prema državi, kao i da je u trenutku stečaja 2010. godine dug bio oko 37 miliona eura. Uputio je pitanje g-dinu Lazoviću da li je Vlada razmatrala još neku opciju osim stečaja, odnosno da li je to bio jedini mogući način kako bi se ispunile obaveze prema zaposlenima i da se pokuša sačuvati duvanska industrija u Crnoj Gori.

Potpredsjednik Vlade za ekonomsku politiku i finansijski sistem, u trenutku uvođenja stečaja u Duvanskom kombinatu AD Podgorica, Vujica Lazović, naveo je da DKP od 2002. godine počinje da posluje sa ozbiljnim finansijskim gubicima, te da se oni akumuliraju. Takođe, ukazao je i na probleme iz 2009. i 2010. godine, kada je bila upitna i situacija funkcionisanja DKP-a, te da su dugovanja sa uključenim gubicima iz prethodnog perioda bila preko 50 miliona eura, kao i da je tada bilo 1200 radnika. Naveo je da je, s jedne strane, kada su radnici potraživali devet plata, otpremnine, topli obrok, prevoz itd, bila intezivna komunikacija sa sindikatom i radnicima DKP-a, kao i da je činjenica da su se sa druge strane na tržištu dešavale ozbiljne turbulencije, odnosno pad participacije DKP-a, čak i na lokalnom tržištu na gotovo neznatan procenat, te da se s obzirom na sve te okolnosti postavljalo pitanje kakva je perspektiva kompanije. Dodao je da je bila radikalizacija radničkih protesta, te da se tada 70 radnika zatvorilo u upravnim prostorijama zgrade i štrajkovalo glađu šest dana, i da se u toj situaciji i takvim okolnostima pokušavalo „trezveno“ razmišljati, odnosno da se ono što je, na određeni način, obaveza Vlade pokuša uraditi u funkciji sljedećih interesa tj. da se napravi maksimalan iskorak u pokušaju očuvanja duvanske proizvodnje u Crnoj Gori. Ne samo zbog ekonomije i zaštite privrednih interesa Crne Gore, već i zbog uzgajivača duvana i mreže kooperanata. Takođe, ukazao je da je namjera bila i da se zaštite radnici kroz odgovarajući socijalni program, te da se jednom broju radnika u uslovima kontinuiteta proizvodnje obezbijedi radno mjesto. Zaključio je da, imajući u vidu sve navedene okolnosti, nije bilo boljeg rješenja osim onog koje je predloženo tada i koje je u daljoj proceduri bilo realizovano, a to je prodaja imovine, iz koje se isplatio socijalni program za dobrovoljno napuštanje kompanije i preseljenje na drugu lokaciju sa optimalnim brojem radnika. Dodao je da bi likvidacija kompanije danas možda već bila zaboravljena, kao što je slučaj sa nekim drugim kompanijama, te da stečaj, koliko god nezahvalno rješenje, bio je rezultat ekonomskih realnosti i surovog nadmetanja u uslovima kada kompanija ne može da odgovori svojim obavezama. Takođe, ukazao je da su obaveze nekoliko puta premašivale vrijednost DKP-a.

Poslanik Predrag Sekulić, iskazao je interesovanje za zaključke Vlade Crne Gore od 9. aprila 2015. godine i da li g-din Lazović ima saznanja u vezi sa navedenim zaključcima, odnosno da li je do sada nešto riješeno i kakva je situacija.

Potpredsjednik Vlade za ekonomsku politiku i finansijski sistem, u trenutku uvođenja stečaja u Duvanskom kombinatu AD Podgorica, Vujica Lazović, u odnosu na postavljeno pitanje naveo je da su u aprilu donešeni zaključci i da je ovlašćen ministar finansija da kod Privrednog suda podnese predlog za uvođenje klasičnog stečaja, kao i da sa DKP-om u stečaju zaključi ugovor o poravnanju međusobnih odnosa u iznosu od 3.806.144,55 eura. Takođe, naveo je da se Vlada obavezala da iz budžeta, za 174 radnika DKP- a, obezbijedi sredstva za povezivanje radnog staža, kao i da je zadužila nadležne organe da uplate sredstva u iznosu od 1.200.000 eura po osnovu obaveza za doprinose na zaradu. Ukazao je da je bilo potrebno potpisati protokol, između ministra finansija i stečajnog upravnika, kako bi navedeni zaključci stupili na snagu, kao i da je protokol nekoliko mjeseci usaglašavan i u septembru potpisan, te da ono što su prihvatili kao obaveznu nijesu mogli da servisiraju tekućim budžetom, jer Zakonom o budžetu nije bilo planirano, i da se planira u Budžetu za 2016. godinu. Ukazao je da je u međuvremenu 61 radnik DKP-a podnio zahtjev za odlazak u starosnu penziju, te da su 43 radnika dobila privremeno rješenje, a da je za 18 radnika iz Fonda PIO došao zaključak o obustavljanju postupka penzionisanja do uplate doprinosa Fondu PIO. Takođe, naveo je da se nada da će Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja i Ministarstvo finansija u skladu sa

zakonskim propisima pronaći odgovarajuće rješenje za uplatu potrebnih sredstava za 18 radnika u iznosu od oko 99.970 eura.

Poslanik Goran Tuponja, uputio je pitanje g-dinu Lazoviću, koje je mjere, u periodu prije uvođenja stečaja u Duvanskom kombinatu, kao potpredsjednik Vlade za ekonomsku politiku i finansijski sistem, preuzeo kako bi spriječio da DKP dođe u današnju situaciju. Takođe, ukazao je da je g-din Branko Vujović, ministar ekonomije u trenutku uvođenja stečaja u Duvanskom kombinatu AD Podgorica, prilikom davanja izjave naveo da je procenat učešća DKP-a na domaćem tržištu tada opao sa 40% na 2%.

Potpredsjednik Vlade za ekonomsku politiku i finansijski sistem, u trenutku uvođenja stečaja u Duvanskom kombinatu AD Podgorica, Vujica Lazović, naveo je da se u uslovima otvorenog tržišta i konkurencije, u konceptima i okvirima globalne ekonomije, pa i malog lokalnog tržišta dešavaju promjene, te da je to u suštini ono što je i definisano Kopenhaškim kriterijumima. Naveo je da se mora prilagoditi kako bi se bilo konkurentno na velikom i otvorenom tržištu, te da je najlakše rješenje bilo da se zatvori tržište i da ono bude privilegovano za DKP, ali da bi se u tom slučaju morala zatvoriti tržišta za čitav serijal drugih proizvoda, što nije u skladu sa onim za čim Crna Gora u svom razvoju i integracijskim procesima teži. Dodao je da je ono što se desilo, rezultat promjena koje su se dešavale na tržištu duvanske industrije. Takođe, ukazao je da je obaveza Vlade bila da pokušaju da problem riješe na način da se stvore uslovi za održivu proizvodnju i da se racionalizuje broj zaposlenih. Dodao je da u situaciji kada pada participacija na tržištu sa 40% na 2%, a pritom ostaje isti broj zaposlenih, s obzirom na kalkulisanje cijene koštanja svih ostalih okolnosti, kompanija ne može dugo da izdrži tržišnu konkurenciju. Takođe, naveo je da su u nekoliko iteracija imali sastanak sa sindikatom i menadžmentom DKP-a, na njihov zahtjev, te da su pokušavali, u okviru zakonski definisanih mogućnosti, da kroz formu odlaganja obaveza i participacije države u realizaciji socijalnog programa, koliko je to moguće, pomognu kompaniji da opstane u dosta zahtjevnim uslovima.

Poslanik Goran Tuponja, komentarišući odgovor naveo je da nije preduzeto ništa u cilju omogućavanja stvaranja uslova da duvanska industrija u Crnoj Gori opstane, sem omogućavanja odlaganja određenih finansijskih obaveza prema državi, te da smatra da je za ekonomsku politiku u Crnoj Gori odgovorna Vlada, a da je g-din Lazović, kao potpredsjednik Vlade za ekonomsku politiku odgovoran upravo za resor kreiranja ambijenta u kojem crnogorske firme mogu normalno da funkcionišu.

Potpredsjednik Vlade za ekonomsku politiku i finansijski sistem, u trenutku uvođenja stečaja u Duvanskom kombinatu AD Podgorica, Vujica Lazović, ukazao je na probleme duvanske industrije na prostoru bivše Jugoslavije, izuzimajući slučajeve kombinata koji su privatizovani. Naveo je da je 90-ih godina pokušavano da se i DKP privatizuje, ali da nažalost nije bilo dobrog i zadovoljavajućeg partnera.

Poslanik Goran Tuponja, komentarišući odgovor naveo je da su manje-više navikli na opravdanja Vlade da su istorijski kontekst, nasljeđe, svjetska kriza, region i svi drugi uticali na loše stanje u Crnoj Gori. Naveo je da ga prevashodno interesuje Crna Gora i odnos Vlade Crne Gore prema stvaranju ekonomskog ambijenta koji u navedenom slučaju, po njegovom mišljenju, nije stvoren u korist duvanske industrije Crne Gore, već naprotiv.

Poslanik Izet Bralić, postavio je pitanje g-dinu Lazoviću da li je u momentu uvođenja stečaja postojao plan za izmještanje Duvanskog kombinata na novu lokaciju. U odnosu na navode u prethodnim odgovorima da su problemi u DKP-u počeli 2002. godine, od kada počinju da se stvaraju gubici, zatim da je pokušaj privatizacije uslijedio 2006. godine, a stečaj uveden 2010. godine, interesovalo ga je zašto se čekalo osam godina da se reaguje, ako su gubici nastajali u kontinuitetu. Bio je mišljenja da se u tom periodu nije ponašalo „domaćinski“ te da se nije pravovremeno reagovalo, imajući u vidu da je stečaj uveden kada su gubici, odnosno dugovanja i obaveze DKP-a premašile iznos vrijednosti DKP-a.

Potpredsjednik Vlade za ekonomsku politiku i finansijski sistem, u trenutku uvođenja stečaja u Duvanskom kombinatu AD Podgorica, Vujica Lazović, naveo je da je Vlada Crne Gore nastojala da uradi sve da bi obezbijedila kontinuitet tradicionalne industrije koja u Crnoj Gori postoji 112 godina, odnosno da obezbijedi otkup i preradu duvana. Ukazao je da je Vlada potpisala Ugovor o formiranju Novog duvanskog kombinata, te da je Glavni grad obezbijedio 26.000 m² i lokaciju gdje se trebao preseliti, te da je formirana nova kompanija sa vrijednošću od oko 7 miliona eura, ali da problem nije bila samo lokacija i imovina već da je bio potreban partner, odnosno regionalni „igrač“ koji bi garantovao da će se formirati dobra i uspješna kompanija, te da je Vlada u tom smislu uradila sve, ali da se nažalost na pet tendera nije uspio naći partner, te da se nada da će šesti tender po tom pitanju biti uspješan. Takođe, ukazao je da 2006. godine stečaj nije uveden zbog zaposlenih i posloводства u DKP-u koji su bili protivnici istog.

Poslanik Izet Bralić, komentarišući odgovor naveo je da se njegovo pitanje odnosilo na to da li je Vlada u momentu odluke o stečaju imala plan izmještanja Duvanskog kombinata na novu lokaciju, te da je to bitno, jer se u protivnom može zaključiti da je namjera bila da se prodana imovina DKP-a pretvori u gradsko građevinsko zemljište, bez alternativnog rješenja za nastavak funkcionisanja Duvanskog kombinata. Takođe, naveo je da njegovo pitanje nije bilo zašto stečaj nije uveden 2006. godine, već zašto je Vlada „kasnila“, da se nagomilaju dugovanja, pa da tek tada reaguje, imajući u vidu da je tokom prethodnih izlaganja navedeno da su problemi DKP-a započeti već 2002. godine, te da se iz godine u godinu negativno poslovalo i da su se akumulirali dugovi i problemi, te da je rezultat toga da sada radi oko 250 radnika umjesto nekadašnjih 1450 radnika, koliko ih je bilo 2002. godine, te da nema Novog duvanskog kombinata, zatim da je kupac nezadovoljan, kao i da su Vladi ostala velika dugovanja.

Potpredsjednik Vlade za ekonomsku politiku i finansijski sistem, u trenutku uvođenja stečaja u Duvanskom kombinatu AD Podgorica, Vujica Lazović, naveo je da je Vlada imala navedeni plan, te da je saopštio elemente istog i to: da se osnuje Novi duvanski kombinat, što je učinjeno; zatim da se definiše lokacija, što je Glavni grad i učinio, te da je problem bio da se kroz tendersku proceduru nađe partner. U odnosu na pitanje stečaja naveo je da se oko istog ne razumiju, te da bi se značajan broj firmi u Crnoj Gori trebalo zatvoriti, ukoliko bi se postupalo na način kako je saopšteno.

Poslanik Izet Bralić, komentarišući odgovor naveo je da nije bio u poziciji da kreira privredni ambijent, te da mu je nelogično da se osam godina čeka, da se akumuliraju dugovi, da radnici ostanu bez posla i da država ima nova dugovanja. Dodao je da je i novi vlasnik nezadovoljan, odnosno da imovinu koju je kupio i za nju dao novac, nije uspio da privede namjeni, kao i da

istovremeno nema duvanske industrije, te da preduzete mjere nijesu dale rezultate, i da je negativan fiskalni efekat privatizacije, i da je shodno navedenom zadatak Anketnog odbora da utvrdi da li je sve urađeno u skladu sa zakonom, prilikom uvođenja stečaja i privatizacije DKP-a.

Poslanik Aleksandar Damjanović, imajući u vidu da je potpredsjednik Vlade Igor, Lukšić, u svojstvu predlagača zaključaka, a u funkciji ministra finansija, Vladi Crne Gore 24. juna 2010. godine, predložio da, između ostalog, prihvati Sporazum o uslovima i načinu realizacije urbanističkog lokaliteta DKP, intersovalo ga je koji su bili argumenti da se predloži takav zaključak, imajući u vidu elemente Sporazuma, od kojih je jedan da Sporazum predstavlja preduslov za zaključenje Ugovora o kupoprodaji, a da je isti uslijedio tek nakon što je potpisan Ugovor, i kojim su od strane države, unaprijed, preuzete brojne obaveze za Vladu Crne Gore. S obzirom na navedeno intersovalo ga je da li je tadašnji ministar finansija imao informacije da će navedeni Sporazum napraviti problem državi, imajući u vidu da je kako je navedeno zaključcima bio u funkciji da se stvore sve pretpostavke za realizaciju projekta. Ponovio je da je Sporazum uslijedio nakon prodaje kroz javni oglas i po, njegovom mišljenju, potpuno promijenio uslove oglasa.

Ministar finansija u trenutku uvođenja stečaja u Duvanskom kombinatu AD Podgorica, Igor Lukšić, ukazao je da se predmetnom problematikom, imajući u vidu kompleksnost problema, bavila multiresorska grupa, a ne samo neko pojedinačno ministarstvo, i da je rad ključnih aktera, poslije uvođenja stečaja, koordinirao stečajni upravnik. Takođe, podsjetio je da je njegova uloga bila da predloži Vladi zaključke, koji su prethodno „oblikovani“ radom svih aktera, kao povjerilac, te da to u sistemu u ovakvim situacijama radi ministar finansija. Bio je mišljenja da je u datim okolnostima, ambijentu i zatečenom stanju to djelovalo kao najbolji aranžman. Takođe, iskazao je mišljenje da u međuvremenu možda i nije moglo više da se uradi s obzirom da je trebalo dodatno ulaganje zbog preseljenja na novu lokaciju, koja je bila obezbijedena, međutim nijesu postojala sredstva za taj proces i nije bio obezbijeden partner. Naveo je i da treba imati u vidu, da iz budžetskog ugla, ono što se zatiče kao obaveza prema državi, u suštini upućuje na to da je postojala određena vrsta subvencije za poslovanje DKP-a, jer je država naplaćivala samo određeni dio obaveza, imajući u vidu da je njegovo poslovanje proizvodilo mnogo veće troškove nego što su bili prihodi. S obzirom na navedeno Vlada je pokušala da iznađe rješenje i imajući u vidu ono što je objektivni društveni interes, i da se radi o oko 1200 radnika i preko 500 kooperanata, i da se teško odlučuje za opciju koja je najradikalnija ali ekonomski možda najopravdanija. Podsjetio je i da je u momentima kada je u Crnoj Gori rastao broj stranih investicija i postojao uspješan ciklus privatizacije, za DKP nije bilo značajnijeg interesovanja, te da se iz godine u godinu približavalo rješenju koje je značilo ili klasični stečaj i potpunu likvidaciju ili pokušaj jedne međufaze. Imajući u vidu sve parametre, sa ove vremenske perspektive, bio je mišljenja da su donijete ispravne odluke.

Poslanik Aleksandar Damjanović, komentarišući odgovor naveo je da je aneksima na Ugovor, definisano da će „Zetogradnja“ DOO biti obeštećena, ukoliko se u predviđenom roku Duvanski kombinat ne izmjesti na novu lokaciju, te da je ministar Lukšić sada potvrdio da nije bilo saznanja da postoji investitor, kao ni da država svojim sredstvima navedeno ne može obezbijediti, te da je po njegovom mišljenju upitno da je neko prihvatio da promijeni ugovorne obaveze, kao i da su se zbog istog „Zetogradnji“ DOO plaćali penali i da je na taj način umanjena kupoprodajna cijena. Drugo pitanje se odnosilo na Ministarstvo finansija kao najvećeg povjerioca, kroz Poresku upravu, u trenutku uvođenja stečaja. Podsjetio je da stečaj nije uveden ni od Poreske uprave, ni od Ministarstva finansija već od FC Distribucije za oko

90.000 eura, iako je poreski dug tada bio oko 30 miliona eura, te da je nažalost sada nakon pet godina veći, i da je to bilans dešavanja prethodnih godina. Interesovalo ga je da li g-din Lukšić osjeća objektivnu odgovornost, kao ministar finansija u tom periodu, zbog rasta i visine poreskog duga, imajući u vidu da je isti danas gotovo nerješiv, kao i da li je trebalo preduzimati mjere već 2005, 2006. i 2007. godine dok je bio ministar finansija, kada je dug počeo enormno da raste, te da se tada pronađe model i da se ne dozvoli da dug DKP-a bude na nivou od 30 miliona eura, odnosno sada veći nego na početku stečaja.

Ministar finansija u trenutku uvođenja stečaja u Duvanskom kombinatu AD Podgorica, Igor Lukšić, naveo je da je u prethodnom izlaganju ukazao na ambijent i stanje duvanske industrije, kako u Crnoj Gori, tako i u regionu, kada su nastale navedene obaveze. Ukazao je da se od oko 30 miliona eura, šest miliona odnosi na kamate po osnovu obračuna na kašnjenje uplate poreskih obveza, te da kada se to podijeli sa periodom od 2002-2010. godine, vidi se da je to u prosjeku od dva do tri miliona eura i da je to bila jedna vrsta subvencije, te da DKP nikada nije imao značajnije subvencije iz Budžeta, kao što je to bio slučaj sa nekim drugim kompanijama. Dodao je da su određene subvencije obezbjeđivane preko Ministarstva poljoprivrede, ali za otkup duvana od kooperanata, te da je jasno da je u njegovom poslovanju, sa parametrima značajnog broja radnika bila opcija da se ide u radikalne modele rješavanja i da se iz tog razloga ne slaže sa ocjenom da je u Crnoj Gori bila prisutna implementacija pravila liberalne ekonomske politike, jer bi se već 2002-2003. godine kada je dug počeo da se stvara ušlo u model potpune likvidacije preduzeća. Naveo je da je opredjeljenje bilo suprotno, tj. da se pokuša kroz privatizaciju i održavanje proizvodnje sačuvati duvanska industrija u Crnoj Gori. Dodao je da je Poreska uprava naplaćivala određene poreske obaveze, te da je DKP imao i određeni poreski kredit, te da je na bazi toga, preusmjeravajući naplaćivala određene poreske obaveze i primjenjivala određene poreske mjere. Dodao je da treba imati u vidu da je sistem prinudne naplate tada bio drugačiji nego danas. Takođe, naveo je da je suština bila da DKP nije imao prihode koji bi obezbijedili da izmiri svoje obaveze, te da po njegovom mišljenju nije bilo moguće drugačije pristupiti i dodao je da su socijalni problemi onemogućavali strogo ekonomski pristup. Takođe, naveo je da se ne slaže sa konstatacijom da se 2010. godine znalo da se Ugovor ne može realizovati, te da bi se u tom slučaju išlo u nekom drugom pravcu, i dodao da je bilo određenih najava i potencijalnih investitora, međutim da to nikada nije dovedeno do kraja u smislu da se došlo do opcije koja bi obezbijedila preseljenje i izmještanje Duvanskog kombinata.

Poslanik Aleksandar Damjanović, naveo je da su konstatacije ministra Lukšića bitne, te da ne korespondiraju sa stavovima koji su iznešeni na osmoj sjednici Anketnog odbora od strane tadašnjih ministara, da je jedan od glavnih uzroka „propasti“ DKP-a bio gubitak tržišta nakon referenduma Crne Gore, a da se zapravo po navodima ministra Lukšića DKP od 2002. godine subvencionira kroz takozvani poreski kredit i da su problemi prisutni duži vremenski period. Takođe, na bazi datih izjava konstatovao je da nije bilo definisano da postoji ozbiljan partner koji bi investirao u Novi duvanski kombinat, kao i da nije bilo izvjesno da će država iz kupoprodajne cijene moći završiti obavezu, za koju je g-din Branko Vujović, ministar ekonomije u trenutku uvođenja stečaja u Duvanskom kombinatu AD Podgorica izjavio da će koštati oko 16 miliona eura. Bio je mišljenja da je Ministarstvo finansija trebalo da reaguje mnogo ranije i da ne dopusti da poreski dug DKP-a bude preko 30 miliona eura. Takođe, interesovalo ga je da li je g-din Lukšić u saznanju da je u skladu sa Zakonom o svojinsko-pravnim odnosima, imajući u vidu da je zemljište upisano kao vlasništvo „Zetogradnje“ DOO, Privredni sud dostavio informaciju da je plaćena tržišna naknada zemljišta DKP-a.

Ministar finansija u trenutku uvođenja stečaja u Duvanskom kombinatu AD Podgorica, Igor Lukšić, naveo je da nema informaciju u vezi sa navedenim, te da pretpostavlja da će se to obezbijediti u odgovarajućem postupku. Takođe, osvrnuo se još jednom na opcije Ministarstva finansija i ukazao, da bi slučaj prinudne naplate poreskog duga od strane Ministarstva finansija implicirao sledeće: da ne bude 1500 već 200 radnika, te da bi se postavilo pitanje da li ima u Budžetu 20-ak miliona eura da se isplate otpremnine-nema; opcija dva je da li ima u Budžetu dva, tri miliona godišnje za subvencije - nema i ne postoje uslovi da se to obezbijedi, te da rješenje nije pravolinijsko ukoliko se nije spremno na sve posljedice dosljedne primjene rješenja prinudne naplate - blokiranje računa, gašenje kompanije i proizvodnje, te da se u tom smislu pravi balans između opcija.

Poslanik Aleksandar Damjanović, postavio je pitanje potpredsjedniku Lazoviću, ukazujući na zaključke Savjeta za privatizaciju od 8. decembra 2008. godine, gdje je g-din Lazović potpisnik, kao predsjednik Savjeta. Naveo je da se zaključcima prihvata zahtjev DKP-a i daje saglasnost da se otpiše 4,3 miliona eura duga „Duvankomerca“ DOO DKP-u, te da je to sa 1,8 milion eura otpusta duga ukupno 6,1 milion eura umanjena imovine DKP-a od strane „Duvankomerca“ DOO koji je tada već bio u stečaju. Interesovalo ga je na bazi čega se rukovodio da se da navedena saglasnost, da se kompaniji koja se nalazi u velikim problemima i koja je pred stečajem i ima dug, nanese i napravi šteta akcionarima i fondovima i otpiše dug koji je iznosio 4,3 miliona eura. U odnosu na navedeno, interesovalo ga je da li je bilo mogućnosti da se kroz stečajni postupak imovinom „Duvankomerca“ DOO realizuje taj dio, a ne da se umanjuje imovina DKP-a uoči stečaja.

Potpredsjednik Vlade za ekonomsku politiku i finansijski sistem, u trenutku uvođenja stečaja u Duvanskom kombinatu AD Podgorica, Vujica Lazović, naveo je da se ne sjeća navedenog zaključka i ukazao da je tada prioritet bio regulisanje odnosa između „Duvankomerca“ DOO i DKP-a, te da je „predistorija“ bila problematična, odnosno da u jednom periodu „Duvankomerc“ DOO nije mogao da funkcioniše, te da su to bili prvi signali tržišnih poremećaja, te da sa time po njegovom mišljenju nije napravljena šteta, kao i da je to bio i predlog od ovlašćenih predstavnika i jedne i druge kompanije i predstavnika fondova, te da je namjera Savjeta za privatizaciju bilo regulisanje odnosa između dvije kompanije.

Poslanik Aleksandar Damjanović, konstatovao je da je otpisom duga od 4,3 miliona eura i 1,8 miliona eura sljedstveno, došlo do umanjena imovine DKP-a od 6,1 milion eura, a da je godinu i po dana nakon toga, imovina prodana za 13, 2 miliona eura, odnosno, da je umanjene duga oko 50% vrijednosti prodane imovine. Ponovio je da su akcionari DKP-a osim državnih fondova bili i manjnski akcionari sa vrijednošću akcija od 48,8%. U odnosu na pitanje potpredsjedniku Vlade, Vujici Lazoviću, ukazao je na zaključke Vlade Crne Gore od 9. aprila 2015. godine, kojima je ministar finansija, između ostalog, ovlašćen da sa DKP-om u stečaju zaključi Ugovor o poravnanju međusobnih obaveza u iznosu od 3,8 miliona eura, kao i da se obezbijede dodatna sredstva za povezivanje radnog staža i uplate sredstva u iznosu od 1,2 miliona eura po osnovu obaveza za doprinose na zarade 174 radnika DKP-a, s pozivom na, kako je to u Informaciji Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja navedeno, memorandum odnosno protokole koji su potpisivani, a gdje su se, po njegovom mišljenju, pojedinci iz Vlade među kojima i potpredsjednik Lazović, obavezivali da će, uprkos normi zakona da nema otpisa potraživanja, Vlada odreći svojih potraživanja prema DKP-u. Naveo je i da s obzirom na sve što je urađeno, od 2012. godine ponovo nema uplate poreza i doprinosa i ponovo se gomila dug koji iznosi

dodatnih 1,2 miliona eura. Naveo je da je i gubitak DKP-a, tokom svih ovih godina milion eura godišnje, na bazi, po njegovom mišljenju, štetnih ugovora koje ima sa off shore kompanijama. U vezi sa navedenim, interesovalo ga je kako je moguće da nakon 4-5 godina sprovođenja Plana reorganizacije se dolazi do klasičnog stečaja gdje se nameću nove obaveze za budžet države.

Potpredsjednik Vlade za ekonomsku politiku i finansijski sistem, u trenutku uvođenja stečaja u Duvanskom kombinatu AD Podgorica, Vujica Lazović, odgovorio je da je poslanik Damjanović u pravu da protokoli ne mogu biti osnov i da se, sve i da se htjelo, nijesu mogle donositi odluke o oslobađanju od poreskih obaveza i dugova, kao i da nijesu ni donešene. U vezi sa donijetom odlukom o otvaranju i sprovođenju stečaja kroz reorganizaciju i alternative za uvođenjem klasičnog stečaja, ukazao je da je to otvorena tema ali i ukazao da je za 5 godina rada DKP-a, isti platio poreze i doprinose u iznosu oko 4,4 miliona eura, akcize oko 4,4 miliona eura, carine oko 1,9 miliona i oko 2,5 miliona eura PDV-a, što su direktni benefiti za budžet od preko 11 miliona eura. Ukazao je i da su indirektni efekti bili 18,3 miliona eura ostvarenog deviznog priliva, domaćim dobavljačima je plaćeno preko 9 miliona eura, zarade 6,2 miliona eura (za 170 do 200 radnika koji bi da je uveden klasični stečaj, takođe, morali ostati bez primanja) itd, što je ukupno preko 34 miliona eura. U odnosu na navedeno, kada se sve sabere, ukazao je da su ostvareni ukupni prihodi od oko 53 miliona eura. Takođe, u odnosu na zaključke Vlade od 9. aprila 2015. godine ukazao je da još nijesu do kraja realizovani.

Poslanik Aleksandar Damjanović, ukazao je da je u Informaciji ministra poljoprivrede i ruralnog razvoja, Petra Ivanovića, data formulacija da se radi o kompenzaciji i saldiranju transakcije, na bazi obećanja koja su data kroz memorandum, i ukazao da je to u suprotnosti sa Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti. Takođe, ukazao je da su navedena obećanja kroz memorandume, dovela do Plana reorganizacije, koji je po navedenoj informaciji ostvaren svega 52% i gdje je jasno rečeno da je Vlada namirila svoja potraživanja svega 17,43% u odnosu na DKP. Takođe, iskazao je stav da se, pri kraju rada Anketnog odbora, pokušava plasirati informacija da je posao u vezi DKP bio dobar i da su postojale koristi, direktne i indirektno, od oko 50 miliona eura. S tim u vezi konstatovao je, da nakon sprovedenog stečajnog postupka i prodaje imovine koja je prodana za svega oko 7 miliona eura, što je skoro identično otpisu duga prema Duvankomercu, evidentna je situacija da niti ima DKP, niti imovine i zemljišta gdje se nalazio, niti nove fabrike na novoj lokaciji, a realizuje se posao, kroz podzakup, u prostorijama gdje je DKP, te da isti nanosi državi štetu od oko milion eura godišnje. Potpredsjedniku Vlade za ekonomsku politiku i finansijski sistem, postavio je pitanje u vezi sa članom 419 Zakona o svojinsko-pravnim odnosima i saznanju koje ima da je izvršeno knjiženje svojine na zemljištu DKP-a kompaniji „Zetogradnja“ DOO, da li je Savjet za privatizaciju i kapitalne projekte, shodno navedenom članu Zakona, dao mišljenje da je plaćena tržišna naknada, bez čega nema zakonskih pretpostavki da se izvrši prenos svojine na zemljištu DKP-a. Takođe, podsjetio je da je navedenu informaciju zatražio i od Privrednog suda Crne Gore jer daje saglasnost u postupku stečaja.

Potpredsjednik Vlade za ekonomsku politiku i finansijski sistem, u trenutku uvođenja stečaja u Duvanskom kombinatu AD Podgorica, Vujica Lazović, ukazao je da ima saznanja da se Savjetu za privatizaciju i kapitalne projekte do sada nijesu obraćali sa tim zahtjevom i da je to mogao da uradi stečajni upravnik i kupac. Takođe, naveo je da je poslanik Damjanović u pravu i da se bez potvrde ili stava Privrednog suda ili Savjeta za privatizaciju i kapitalne projekte da je plaćena tržišna naknada, to nije moglo uknjižiti kao njihovo vlasništvo.

Poslanik Aleksandar Damjanović, obavijestio je prisutne da je od Privrednog suda, u skladu sa članom 50 Poslovnika Skupštine Crne Gore, zatražio informaciju o tome da li je plaćena tržišna naknada i da još uvijek nije dobio odgovor, te ukazao na mogućnost da, ukoliko za to postoji saglasnost i ukoliko ne dobije informaciju u narednim danima, u ime Anketnog odbora zatraži informaciju od Privrednog suda Crne Gore.

Poslanik Branko Čavor, podsjetio je da je Anketni odbor do sada održao pet sjednica na kojima su uzete izjave od: rukovodstva DKP-a u momentu uvođenja stečaja, predstavnika sindikata DKP-a iz vremena uvođenja stečaja, stečajnom upravom DKP-a, potpisnicima Sporazuma o uslovima i načinu realizacije urbanističkog lokaliteta „Duvanski kombinat“ u Podgorici, predstavnicima Vlade, odnosno, resornim ministrima koji su sa aspekta svojih nadležnosti najviše bili uključeni u procese u vezi sa DKP-om, te da je, kao završna sjednica, u vezim sa uzimanjem izjava, upravo današnja, na kojoj se uzimaju izjave od potpredsjednika Vlade u momentu uvođenja stečaja i ministra finansija. Konstatovao je, da je na bazi uzetih izjava, stekao utisak da je prodaja imovine DKP-a kroz stečaj, odluka koja je ekonomski realna, opravdana i u tom trenutku moguća, imajući u vidu uslove koji su bili u DKP-u i duvanskoj industriji. Ukazao je i da je alternativa donešenoj odluci bila uvođenje klasičnog stečaja, zatvaranje DKP-a i gašenje duvanske industrije u Crnoj Gori. Postavio je pitanje potpredsjedniku Vlade, Vujici Lazoviću, polazeći od člana 1 Odluke o otvaranju parlamentarne istrage, da li je iz sadašnjeg ugla, Vlada napravila neki propust u smislu činjenja ili nečinjenja, u doprinosu stvaranja eventualne štete.

Potpredsjednik Vlade za ekonomsku politiku i finansijski sistem, u trenutku uvođenja stečaja u Duvanskom kombinatu AD Podgorica, Vujica Lazović, s obzirom na sve okolnosti u kojima su donešene odluke, odgovorio je da za, ono što je bilo u nadležnosti Vlade, nije napravljena ni jedna greška ili propust što se tiče poštovanja zakona i procedura. Ukazao je da je postojao veliki izazov koji se ogledao u tome da je trebalo donijeti odluku da se ili ugasi duvanska industrija ili uradi sve da se očuva proizvodnja u DKP-u, (otkup, prerada i proizvodnja) da se očuva nada u opstanak duvanske industrije i obezbijedi socijalni program za radnike da bi se broj radnika sveo na optimalan nivo. Ponovio je da je socijalni program obezbijeđen, sačuvan dio imovine kompanije, dio opreme i obezbijeđena lokacija, ali da još uvijek nije pronađen partner. Takođe, ukazao je da su postojali benefiti u funkcionisanju DKP-a uvažavajući i komentare poslanika Damjanovića da je u tom funkcionisanju DKP-a generisan i gubitak. Zaključio je da je ono što je urađeno bilo iznuđeno rješenje ali, u datim okolnostima, jedino opravdano i moguće.

Predsjednik Anketnog odbora Aleksandar Damjanović, konstatovao je da su uzete izjave od potpredsjednika Vlade, Igora Lukšića i Vujice Lazovića. Na postavljeno pitanje da li članovi Anketnog odbora imaju predlog da se izjave uzmu od još nekog lica, konstatovao je da takvih predloga nema. Takođe, postavio je pitanje da li je Anketni odbor saglasan da se od Privrednog suda Crne Gore, zatraži informacija o tome da li je, shodno članu 419 Zakona o svojinsko-pravnim odnosima, dato mišljenje o tome da li je plaćena tržišna naknada iz stava 2 navedenog člana, u vezi postupka pretvaranja prava korišćenja u pravo svojine na zemljištu DKP-a.

Poslanik Predrag Sekulić, predložio je da, s obzirom da ima drugačije mišljenje i da iz razloga što je imovina prodana iz stečaja smatra da navedeni dokument nije bio potreban da bi se obavila ta transakcija i knjiženje zemljišta, se od Privrednog suda zatraži informacija o tome koji je bio osnov za knjiženje imovine na „Zetogradnju“ DOO.

Predsjednik Anketnog odbora Aleksandar Damjanović, odustao je od predloga da ispred Anketnog odbora zatraži informaciju, na način kako je to predložio poslanik Predrag Sekulić, i iskazao mišljenje da je Zakon o svojinsko-pravnim odnosima eksplicitan i zahtjeva da se u postupku stečaja dobije mišljenje Privrednog suda da je plaćena tržišna naknada, i ponovio da očekuje odgovor na pitanje koje je postavio u skladu sa članom 50 Poslovnika predsjedniku Privrednog suda Crne Gore. Konstatovao je, s obzirom na rok rada Anketnog odbora, kao i da nema zahtjeva za dostavljanje dodatne dokumentacije i uzimanja izjava od drugih lica, da će se na narednim sjednicama pokušati zaokružiti rad Anketnog odbora na način da će se sačiniti Predlog izvještaja i o njemu se izjasniti.

* * *

Sjednica je završena u 11:30 časova.
Sastavni dio zapisnika čini audio zapis sa sjednice.

* * *

Broj: 00-63-17/15-

SEKRETARIJAT ODBORA
Demir Mujević, s.r.

PREDSJEDNIK ODBORA
mr Aleksandar Damjanović, s.r.